

MESLEĞİMİ SEÇERKEN...

SEDA IRMAK / Okul Psk.Dan.ve Rehber Öğ.

İÇERİK:

- ▶ MESLEK SEÇİMİ
- ▶ MESLEK SEÇİMİNDE ROL OYNAYAN FAKTÖRLER
- ▶ MESLEK SEÇİMİNDE AİLELERE ÖNERİLER

Meslek seçimi önemlidir çünkü;

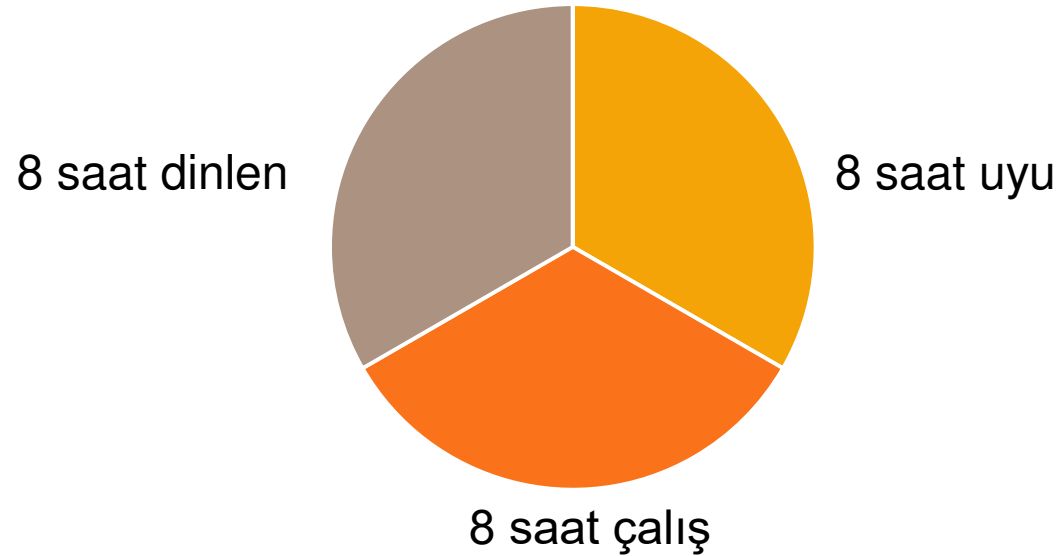
Tüm yaşam boyunca hem mutluluğumuzun hem mutluluğumuzun temelini oluşturur.

Meslek seçimi insanın en önemli dönüm noktalarından biridir.

- ▶ Mesleğimizi seçimi aynı zamanda yaşam tarzının da belirlenmesidir.

- ▶ Bir gün 24 saattir.

Yanlış seçim yapılması;

- ▶ Hem zaman, hem emek, hem maddi kayba yol açar.
- ▶ Gençlerin motivasyonunu daha yolun başındayken kırıp hayal kırıklığına uğramasına neden olur.
- ▶ Çalışma hayatında verimli çalışmanın önüne geçer.

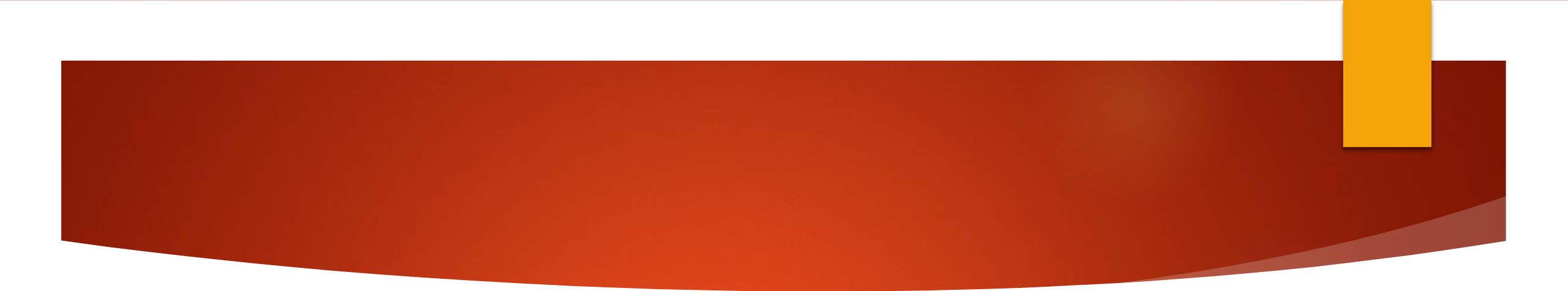
Meslek seçiminde en önemli nokta;

- ▶ Meslek seçimi sadece para kazanma yolu, geçim sağlama değildir.
- ▶ Aynı zamanda kişinin kendini ifade etmesi, kendini gerçekleştirmesinin de bir yoludur.
- ▶ Meslek seçiminde temel amaç *İNSANIN KENDİSİ İÇİN MUTLU OLABİLECEĞİ BİR GELECEĞİ PLANLAMASIDIR.*

Büyüyünce ne olacaksın?

-
- ▶ Mesleki tercihler ilk çocukluk döneminde hayal kurma ile başlarken, ilk ergenlik döneminde ilgilerin ön plana çıkması ile devam eder. 17-18 yaşlarında ise artık gençlerden gerçekçi karar vermelerini ve seçimler yapmasını bekleriz.
 - ▶ Ancak unutulmamalıdır ki, meslek seçimini etkileyen birçok faktör bulunmaktadır.

Meslek seçiminde rol oynayan faktörler:

- ▶ İlgil ve yetenekler
- ▶ İstek ve hayaller
- ▶ Cinsiyet ve fiziksel özellikler
- ▶ Çalışma alışkanlıkları ve okul başarısı
- ▶ Ülkenin ekonomik durumu
- ▶ Teknolojik gelişmeler
- ▶ Mesleğin toplumdaki yeri ve gelir durumu
- ▶ Akran etkisi
- ▶ Ailenin sosyoekonomik durumu/beklentileri
- ▶ Öğretmenlerin düşünceleri

Meslek seçimini etkileyen faktörler

Kendini ve yetenekleri tanıma

- ▶ Ben neleri yapabilirim?
- ▶ Hangi derslerde başarılıyım?
- ▶ Güçlü ve zayıf yönlerim nelerdir?

İlgi alanlarını bilme

- ▶ Hangi derslerden hoşlanmıyorum?
- ▶ Neleri yapmaktan zevk duyuyorum?

Meslek seçimini etkileyen faktörler

Değerleri ve kişilik özelliklerini bilme

- ▶ Değerler
- İyi bir gelir
- Liderlik
- Düzenli yaşam
- Saygınlık/prestij
- Nülü olma

Meslekleri tanıma

- Kaç saat çalışılıyor?
- Hangi ortamlarda çalışılıyor?
- İstihdam durumu nedir?
- Ne kadar maaş alınabiliyor?

Meslek seçimini etkileyen faktörler

Akademik bakımdan güçlü olanı bilinmesi

- Başarılı olan derslere/alanlara göre tercih yapmak

Dış etkenlerden arınmak, aile ile uzlaşmak

- Yakınlardan fikir almak ancak danışılacak kişinin o konuda uzmanlaşmış olması önemli
- Çevrenin etkisi ile kararsızlık yaşama
- Başkaları istiyor diye tercihleri değiştirmek yanlış

Meslek seçimini etkileyen faktörler

Toplumsal yargıların üstünde düşünebilmek

- ▶ İlgili ve yeteneklerimizin doğrultusunda olmayan ama salt toplum tarafından üstte tutulan meslekleri tercih etmek de sağlıklı bir seçim olmayacaktır.
- ▶ Polis ol, sağlıkçı ol işsiz kalmazsın. İşin garantisi.
- ▶ Memur ol. Otura otura çalışırsın.
- ▶ Ya topçu ya popçu olacaksın...

Meslek seçerken sorulacak sorular:

- ▶ Seçilmesi gereken alanlar ilgi, yetenek ve değerlere uygun mu?
- ▶ çocuğu hangi alanda daha başarılı olduğunu biliyor mu?
- ▶ Mesleğin tehlikeli bir yanı var mı?
- ▶ Gerekli eğitim dönemi ne kadar?
- ▶ Okul sonrası özel bir hazırlık gerekiyor mu?
- ▶ Mesleğin yaş, cinsiyet, boy, kilo gibi belli şartları var mı?
- ▶ Sosyal güvenliği var mı?
- ▶ Meslekte ilerleme hangi koşullara bağlı?
- ▶ Bu meslekten başka alanlara geçiş yapılabilir mi?
- ▶ Mesleği yapanlar için mesleğin en olumsuz ve cazip taraflar neler?
- ▶ Mesleğin toplumdaki yeri ve saygınlığı nedir?
- ▶ İş bulmak kolay mı?
- ▶ Ortalama kazancı nedir?

Mesleki seçim ve kariyer planlamada ailelere öneriler:

- ▶ Anne ve babalar, kendi hayallerindeki olması gereken çocukları yaratabilmek için kendi istediklerini çocuklarına telkin etmemelidir.
- ▶ Babalar, sahip oldukları kendi mesleğini ya da işyerini çocuklarının ne istediklerini anlamadan ya da dinlemeden onların sürdürmesini beklememelidir. (Örn: Mimar olan bir babanın, oğlunu inşaat mühendisliğine yönlendirmeye çalışarak ortak iş yeri kurma ya da mevcudu devam ettirme yönünde telkin ya da yönlendirmede bulunmamalıdır.)
- ▶ Anne ve babalar, kendi çocukları ya da çocuklarını arkadaş çevreleri arasında, alan ve meslek tercihleri konusunda kıyaslamamalıdır. (Örn: Türkçe- Matematik alanında başarılı olan çocuğun, kardeşinin/ arkadaşının Fen- Matematik alanındaki başarısı karşısında başarısız görülmesi gibi..)
- ▶ Meslekler hakkında kendi algılarındaki durumlara göre olumsuz tutumlar sergilememelidir.

Mesleki seçim ve kariyer planlamada ailelere öneriler:

- ▶ Çocuğunuz yaz tatilinde çalışmak istiyorsa onu yüreklendirebilir, olanak oluşturabilirsiniz. İş yaşamı konusunda deneyim kazanması yararlı olacaktır.
- ▶ Kendini gerçekleştirebileceği, mutlu ve başarılı olabileceği bir mesleği seçebilmesinde ona fırsat vermelisiniz.
- ▶ Mesleğin seçilmesi sorumluluğunu çocuğunuza bırakmalı, neyin iyi olduğuna kendimiz karar vermemeliyiz.
- ▶ Kendi geleceği için çaba harcamasına ve uygun alanı keşfetmesine fırsat tanımalıyız.
- ▶ Deneyimlerimizi çocuklarınızın önlerindeki engelleri kaldırarak, bilgiye ulaşma yollarını göstermede kullanmalıyız.

Mesleki seçim ve kariyer planlamada ailelere öneriler:

- ▶ Çocuğumuzun zayıf olduğu yönleri yerine güçlü olduğu yönlerini vurgulama ya çalışmalıyız. Zorlanan çocuk kendini kanıtlama çabası içine girecek ve yapabileceklerini göz ardı ederek kendisi için ulaşılması zor hedefler koyacaktır. Önemli olan çocuğun neler yapabileceğini belirleyip ondan o ölçüde başarı beklemektir.
- ▶ Çocuğunuzu kendine güvenen, başarılı ve mutlu bir birey olarak yetiştirmek istiyorsanız onu karşılaştığı zorlukları aşması için desteklemelisiniz.
- ▶ Aileler seçenekleri görmesinde çocuklarına yardımcı olmalı ancak seçimi ve kararı çocuklarına bırakmalıdır. Ancak kararı çocuğa bırakmanın, karar anında çocuğu yalnız bırakmak olmadığı unutulmamalıdır. Meslek seçimi konusunda yol gösterilebilir, fikrînizi söyleyebilirsiniz ama son kararı siz değil, çocuğunuz versin.